

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 32

New York, August 11 (Rugpjūčio), 1911.

VOL. IV.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.

V. K. RAČKAUSKAS Editor

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States,..... \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

V. K. RAČKAUSKAS Redaktorius

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose..... \$1.00
Kitose viešpatystėse..... \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.

MĖNESINIS ŽURNALAS

"Aidas"

Išleidinėja nuo Kovo (March) mėnesio

Kaina metams Amerikoj \$1.00 Uzrubežiuose metams \$1.25
Pusei metų 60c. Pavienis numeris 10c.

Pirmą numerį siunčiame dvikai. Reikalaujame agentų.

"AIDAS", 46 Harrison Av., WATERBURY, CONN.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir visada turiu miestymeldžių atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Visuomenės, kultūros, politikos, populiariškai-moksliskas laikraštis

"Laisvė"

Netolimoj ateityj pradės eit
DU SYKIU SAVAITEJ

Pasiskubinkit užsirašyt, nes dabar prenumerata metams tik 1.50, pusei 75c.

Kurie dar nematėt "Laisvės" reikalaukit, ant pažiurėjimo.

Visada adresuokit taip:

"LAISVE"

242 W. Broadway, So. Boston.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užst-tes randavą Bond (kauciją \$25.000 dėl teisingumo). Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo ne oli New Yorko gyvendams, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi būsit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir paropinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVIČIUS,

178 Ferry Street, Newark, N. J.

Telephone 5599 L. Market.

Tik per 40 dienų už \$5.00.

1. **Gyvenimas visų Šventų** kiekvienos dienos per visą mė-
tą. šešios dalys tvirtai apdarytos vienoje knygoje. \$4.75
2. **Pekla** arba amžinas pragaras ir Giesmės apie Kančią pek-
loje ir apie keturis paškutinčius daiktus. Puslapių 503.
druose apdaruose. \$1.25
3. **Tukstantis Naktų ir Viena**, Arabiškos Istorijos. \$1.00
4. **Trejanka** (Trejos devynerės) iš Palangos aptiekos. 4 bak-
seliai arba svaras. \$1.00

Viso yra už \$8.00

Kas paims visas ketures augščiau minėtas knygas ir Trejanką
atiduosiu tik už \$5.00 ir tas bus tik per 40 dienų. Pasiskubinkit,
nes potam bus brangiau. Adresuok: (34)

K. J. Intas, Box 1724, New York, N. Y.

Katalogas Dykai!

**Puikiausių ir geriausių: Armonikų,
Koncertinkų, Klarnetų, Smuikų ir kito-
kių muzikališkų instrumentų, teipgi,
lietuviškų knygų ir kitokių daiktų.**

Užsakymus išpildo teisingai, greitai ir
saugiai per expressą ar pačtą. Pasiųsk
savo aiškų adresą ir pačto markę, o Katalio-
gą gausit dykai! Rašykite žemi, adresuojant:

M. J. DAMIJONAITIS
812 W. 33-rd St., CHICAGO, ILL.

NAMINE MOKYKLA

- GRAMATIKA** angliškos kalbos mokintis \$1.00
be mokinio (apdaryta)
- VAIKŲ DRAUGAS** arba kaip mokintis skai- 15c.
tyt ir rašyt bemokinio
- ARITMETIKA** mokintis rokadų be mokin- 35c.
to su paveikslais (apdaryta)
- NAUJAS BUDAS** mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pilnigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

**495 Broadway,
So. Boston, Mass.**

Išsiuntinėjimo prekystė

Visokių tavorų,
auksinių ir t. t.

Reikalauk katalogo
įčėlamas markę už
2 centu.

J. N. Šimkus

4543 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Jeigu esi sužeistas

Dirbdamas fabrike, mainose arba kitokiam kokiam dar-
be patiktų nelaimė, sukoliečty, dasižinok pas mus, nes mes
per daugelį metų buvom tarpininkais žmonėms už kolies-
tvas. Žmonės per mūsų pagelbą gavo tukstančius dolerių.

gausi ir tu, netrukdyk save jei-
gu esi sukoliečty, dasižinok
pas mus, o mes tau busim pa-
gelboj. Daugelis žmonių trostijo
kojas, rankas ar kaip kitaip ta-
po pažeistais, per mūsų storonę
šiandien turi atlyginimą už sa-
vo skaudėjimą, teip ir tu, ne-

klausyk kitų rodos, ateik mūsų rodos paklaust, tau nieko ne-
kaštuoja mūsų rodos. Jeigu pats esi labai [sukoliečty, negali
ateit, parašyk laišką, o mes pas tave įnamus pripusime, mes
visus tavo aeikalus galim atlikti, kurių pats negali.

Adresas:

JANKAUS & SAUKAITIS

Claim Adjuster

132 Nassau Street, New York, N. Y.

Room 408-407.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

26 metas kaip eina kas Seredą, Brooklyn, N. Y. "Vie-
nybė Lietuvninkų" didelio formato 12 puslap; talpina mok-
sliškus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš
Lietuvių gyvenimo. Turim visuose lietuvių kolonijose savo kores-
pondentus, iš Lietuvos naujas žinias savų korespondentų. "Vien.
Liet." dirbo dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. Šimet, 10
Vasario sukako 25 metai kaip išėdinėja, iš tos priežasties išleidom
didelį žingėidų **Jubilejinį numerį**, kuris liks istorišku atmini-
mu, nes pirmas dar Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant me-
tų, gaus tą numerį kaip dovaną. Tas numeris su 62 paveikslais
žymių veikėjų ir rašėjų, ir 58 straipsniais. Tai labai puiki dova-
na, o tik 10 centų prisiųsk mums markėmis, tad aplaikysi jį, arba
nurodyk tikrą adresą kam pasiųsti, o mes prisiųsime. "Vien. Lie-
tuv." prenumerata **metams \$2.00, pusei \$1.00** Suvienytose
Valstijose; **užrubežije \$3.00**. Užsirašyt galima visada, užsira-
šant reikia siųsti prenum. Money Order ar registruotam laiške pi-
nigai leidėjo vardu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-24 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Reikale klausk laiškų, įdėk dvicentinę markę atsakymui.

Simon Mack

Lietuviškas Bankierius

Įsteigta 1888 m.

155 1-st Street, Elizabeth, N. J.

Pripažintas per valstiją N. J.

Įgyk savo locną namą.

Įmokėk tiktai 100 dolerių, o kitus išmokėsi randoms, mes
turime daug namų ir lotų, už lotą įmokėk 10 dol., reštą už
antrą procentą kas mėnesis, geriausioj vietoj, tinkamoms biz-
niamams, netoli fabrikų. Nepraleisk šios progos. **S.MACK.**

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir
moteriško didumo. **Apleisti auksu ant 20 metu**
dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas.
Absolutiškai tikras laiko rodytojas, ypač pri-
taikytas prie gelžkelio žmonių, kurie rei-
kalauja užsitikimo laikrodžio. **Gva-**
rantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes
pasiųsime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D.
\$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikda-
mi privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad
jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pa-
garsinta, **nemokekite nei vieno cento.** Atmin-
kite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laik-
rodį \$25.00. pirkdami nuo kokio besąžiniško par-
duotojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaluku
už **DYKA** prie kiekvieno laikrodžio

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Žodis į lietuvių visuomenę.

Gerb. viengėnčiai! Turiu už didelę garbę jums pranešti, jog 1-ą dieną š. mėn. atvykau į šią laisvės šalį su ypatingai svarbum tikslu. Pirmiaus, negu pranešiu plačiau apie svarbumą mano misijos, pavelykite pasveikinti jus visus vardan Prūsų lietuvių. Mēs, lietuviai Mažosios Lietuvos, jau nekartą pasidžiaugėm apie tautiškus darbus, kuriais puošiasi mūsų broliai, gyvenantys Amerikoje. Nekartą galėjome susipašigėrėjimu pranešti apie tai nežinantiesiems, jog dėka amerikiečių vientaučių triūsui kyla tautiškas susipratimas diena iš dienos augštyn. Mēs iš dalies matydami gerus paveikslus, pasirengėme jus sekti; bet, deja! — mums užstoja kelią visokios kliūtis, kurių prašalinimui dabar pradėjome dirbti. Ant kiek mums pasiseks atlikti tą ne lengvą darbą, tai ateitis parodys. —

Mēs, arba geriaus pasakius maža dalelė mūsų, pasekam atidžiai jūsų darbus, ir linkime jiems kuogeriausios kloties. Berods laiks tuo laiko tenka pamatyti kokį gyvybės ženklą jūsų laikraštijoje ir apie Prūsų Lietuvą. Bet tas yra toks silpnutis, jog jis nepalieka žymės tarpe viengėnčių, ir dingsta, kaip jūroje vilnis. Šitam negeistinam padėjimui pasistengėme padaryti galą ir kokiu nors būdu susiartinti ir užmegsti stipresnius ryšius.

Štai ir priežastis mano atsilankymo pas jus, Gerb. Viengėnčiai.

Mums susiartinti norint, reikia žinoti viens kito padėjimą, idant sužinotus kas mus spaudžia ir daro visokias kliūtis mūsų tautiškam kilimui, draugiškai sustoję jas prašalintumėm. Kadangi pilnai žinau, jog didžiausia dalis gerb. viengėnčių nepažįsta mūsų, t. y. Prūsų Lietuvių, padėjimo, iš tos priežasties ir noriu juos kiek galėdamas, supažindinti. Bet ne per laikraščio skiltis, tiktai gyvu žodžiu. Tam tikslui atvažiavau, ir noriu savo jausmus perduoti jums, brangūs viengėnčiai. Todėlei teiksifės tokie malonūs būti ir suteikti man tokią atsakančią progą, kaip tai atvirus viešus susirinkimus, kuriuose galėčiau paaiškinti mūsų padėjimą. Kartu noriu priminti, jog tiktai trumpą laiką (5 savaites) tegaliu viešėti jūsų tarpe. Nevėliaus, kaip 15 d. rugsėjo turiu išvažiuoti tėvynėn. Labai būtų man malonu išgirsti gerb. viengėnčių nuomonę, ir kartu patarimus; kur, tai yra kokiose kolonijose mano atsilankymas būtų labiau pagaidžiamas. — Prie šitos progos paminėsiu tiktai tiek, jog tūli stebėsis apie mūsų padėjimą, ir beabejonės, sužinotus dalykų stovį, su visu atsidavimu stengsis suteikti savo brolišką ranką. Tenemano nei vienas, jog mūsų susiartinimas tai ne svarbus dalykas. *Jis yra mūsų tautos gyvybės klausimas!* Nuo pasekmingo susiartinimo ir užmezgimo stiprių, tvirtų ryšių, priguli visa mūsų tautos ateitis.

Todėl, kas myli savo giminę, savo tautą, tas visa ingale lai pasistengs jos gerovei patarnauti. Gerb. pirmininkų visų draugijų labai melsčiau, idant apie

šitą svarbų reikalą tarpe draugų pasikalbėtų, prirengtų susirinkimus, ir man apie tai praneštų, kur aš galėčiau nuvykti ir išpildyti savo misiją. Žinias apie tai prašau siųsti į redakciją "Vienybės Lietuvininkų", 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Jonas Vanagaitis.

Iš Tilžės, (Prūsų Lietuvos).

p. Vanagaitis atvažiavo.

1 d. rugpjūčio atvažiavo New Yorkan p. J. Vanagaitis, leidėjas "Byrutės" ir "Allgemeine Litauische Rundschau". Apie jo besirengimą kelionėn jau buvominėta pastaruose dviejose "Tėvynės" numeriuose.

Jo kelionės tikslas — jau žinomas "Tėvynės" skaitytojams. Apie tai, ar tie tikslai yra remtini — dviejų nuomonių negali būti ir tai dėlto, kad p. Vanagaičio geidžiama palaikyti tuos laikraščius, kurie aiškina ir gina lietuvių tautiškuosius reikalus Prūsuose. Toje šalyje lietuvių, kaipo tautos dalies padėjimas yra tikrai apverktinas: vokiečių valdža juos spaudžia, vėda prie ištautėjimo, ir nėra kas drąsiai stotų į kovą už tautiškuosius idealus, nėra kas dirbtų su tikru pasišventimu. Jai ir atsiranda vienas-antrās kovotojas, tai jo darbas yra tiek sunkus, kad be platesnės paramos iš visuomenės pusės negali būti vedamas.

Tatai ir šiame atvėjyje taip yra. P. J. Vanagaitis, leisdamas "Byrutę", skiriamą lietuviams, ir "Lit. Allg. Rundschau", skiriamą suvokietėjusiems lietuviams ir supažindinimui vokiečių su lietuvių padėjimu, jų praeitimi, jų literatūra ir šiandykščiais reikalais, padėjo nemaža spēkos ir piningų, ir pats jau, kaip yra išsireiškęs, neįstengia tą darbą vienas dirbti be visuomenės paramos.

Prūsų lietuvių klausimas nuo tūlo laiko buvo jau keliamas mūsų laikraštijoje; rašyta apie jį šiek tiek; išreikšta įvairios nuomonės, bandyta net duoti patarimai, kaip galima paremti Prūsų lietuvių reikalai. Visa tai, kaip galėjome tēmyti, maža tepagelbėjo; maž tepaduota praktiškų nurodymų. Paveizdan, viename pastarųjų "Tėvynės" numeryje p. Mikolainis buvo pataręs Prūsų lietuviams rašinėti apie savo reikalus kuriame nors Amerikos ar Didžiosios Lietuvos laikraštyje ir paduoti adresus žmonių, norinčių skaityti tą laikraštį už numažintą čienią. Tuo būdu, kaip autorius mano, įvyks susiartinimas tarp Prūsų lietuvių ir jų brolių Didžiojoje Lietuvoje ir Amerikoje; vieni kitų reikalus geriaus pažins, pasekmingiaus būtų galima vykinti gyveniman tautiškojo atbudimo idėją.

Šis gerb. p. Mikolainio sumanymas nėra visai praktiškas, kaip parodė tikros dalykų stovis. "Liet. Žin." rašoma, užcitavus p. Mikolainio straipsnelį, kad "Lietuvos Žinios" ir "Lietuvos Ūkininkas" Prūsų Lietuvoje teturi apie 10 skaitytojų; vargiai daugiau ar ir tiek turi skaitytojų bile katras Amerikos laikraščiu. Antra vėl, kiek žinoma iš p. Vanagaičio lūpų, ir kiek suprantama visiems, numanantiems panašaus darbo sunkumą, "Byrutė" ir "Allg.

Lit. Rundschau", daugelyje vietų turi būti platinami dykai, kad tik davus žmonėms supratimas apie lietuvių reikalus, kad sužadinus juos prie tautiškojo susipratimo. Tatai šiam darbui yra reikalingos aukos kaip iš pusės minėtų laikraščių leidėjų, taip ir tų, kurie jų darbą supranta, atjaučia ir remtinu skaito.

Bet-gi p. J. Vanagaitis atkeliavo ši čion ne aukų rinktų, ne pašalpos melstų. Jis atvyko tiktai pritarėjų savo darbui gautų, ir prenumeratos savo leidžiamies laikraščiams parinktų. Iki šiam laikui "Byrutė", kuri yra spausdinama latiniškomis raidėmis, ėjo sykį į 6 savaites; nuo spalio mėn. p. Vanagaitis leis ją kas savaitę, kad tuo būdu padarius laikraštį akyvesniu ir patį ideos darbą pasekmingesniu. Savaitinės "Byrutės" prenumerata metams — \$1,50.

P. J. Vanagaitis, painformavęs apie tatai "Tėvynės" redakciją, įgaliojo ją kreipties į visus, kas tik pritaria jo geram bet sunkiam darbui, kad jį paremtų, užsirašydami "Byrutę". Būtų labai gerai, jai visos Susivienijimo kuopos užsirašytų nors po vieną to laikraščio egzemplorijų; būtų dar geriau, jai, be to, ir šiaip Susivienijimo nariai, jautrūs visokiems tautos reikalams, paremtų p. Vanagaitį ir Prūsų Lietuvių reikalus, užsirašydami "Byrutę" sau. "Tėvynės" redaktorius miėlai apsiėmė tarpininkauti šiame atvėjyje ir visados patarnaus kaip informacijomis, taip ir priduos prenumeratą p. Vanagaičiui*).

Aiškus dalykas, kad ši čion ne aukų reikalaujama, tik parėmimo kiltame darbe.

Kuopų nutarimai.

36-tos kuopos S.L.A. lertaininiame susirinkime, laikytame liepos 9 d., 1911, 26-to seimo delegatams išdavus raportus, pakilo daug svarbių dalykų ir tūli jų nutarta paduoti į "Tėvynę". Nutarta:

1) Jaigu Centro Sekretoriaus kningos dar nėra galūtinai užvestos, tai pasamdyti expertą, idant užvesti, jas pagal naujausios sistemos, kokia yra praktikoje kitose panašiose Susivienijimui draugijose, kad ir svetimtaučių. Nesa S.L.A. stojo greta kitų organizacijų, turinčių panašią konstituciją ir mierius, tad ir savo kningas privalo užvesti pagal tokią sistemą, ar bent panašią.

2) Centro Sekretoriaus kningos turi būti peržiūrėtos "expert" auditorių bent vieną sykį į metus.

3) Šios kuopos nariai nutarė mokėt kuopos išdan po 1c. ant mėnesio gelbėjimui immigracijos. Plantesniam darbui toje liėkmėje Chicagos apielinkėje ši kuopa išrinko komisiją iš sekėnčių ypatų: p.p. F. P. Bradchulis, Pranas Butkus ir Jeronimas Mockus.

*) "Byrutės" ir "Allgemeine Litauische Rundschau" adresas: J. Wanagat, Tilzit. Europe. Germany.

36 ta kp. nutarė kad Susivienijimo seimai būtų laikomi kas du metu.

36 tos kuopos *Valdyba*.

Konstitucijos Komisijos reikaluose.

31 num. "Tėvynės" buvo pranešta, jog, S.L.A. Prezidentui pareikalavus, 8 d. rugpjūčio įvyks Konstitucijos Komisijos Suvažiavimas. Išėjus numeriui iš spaudos iš Komisijos gauta krivule, kurioje visi sąnariai išsireiškia Konstitucijos klausime. Pasirodo, kad Komisija, norėdama gerai visą darbą atlikti, reikalauja dar kiek laiko prisirengimui. Kad Sus-mo nariai apsipažintų su Komisijos nuomone, talpinama čion krivulė ištisai.

Neįvykus dabar Komisijos Suvažiavimui, įvyks 5 d. spalio m., 1911, 9 val. iš ryto, "Tėvynės" redakcijoj.

Krivulė S.L.A. Konstitucijos Komisijai.

Mano minčia yra, idant visi komisijos nariai iki suvažiavimo taisyti konstituciją pirma patįs apsipažintų su amerikoniškų draugijų konstitucijomis ir taisyklėmis, kaipo ir valstijų įstatymų reikalavimais, prie kurių tokios draugijos turi prisitaikyti, norėdamos tose valstijose turėti kuopas.

Komisijos nariai, iš laiko apsipažinę su kitų draugijų konstitucijomis, taisyklėmis ir valstijų reikalavimais, suvažiavę taisyti konstituciją neprivalys naikinti laiko galvojimni ar tyėrimui taisyklių, kaipo ir prirodymų, bet galės dirbti-taisyti konstituciją, turėdami vienodą idėją-pavizdį nuo kitų draugijų.

Kokių draugijų konstitucijos ir taisykles nariai privalytų studijuoti, kiekvienas teksis nurodyti. *National Fraternal Congress* seka visos draugijos ir dėlto vertėtų komisijos nariams su ta konstitucija ir taisyklėmis apsipažinti.

Būtų labai gera, idant visi nariai, ant skirtos didelės popieros, išreikštų savo nuomonę link taisyto konstitucijos ir segtų prie šios krivulės, taip, kad, visiems nuomones išreiškus, galėtumėm žinoti vienas antro nuomonę apie taisyto konstitucijos, kokios konstitucijos ir taisyklių būtų geriausia laikytis, kad būtų galima iš laiko su tokia apsipažinti.

Komisijos suvažiavimas turėtų įvykti apie 15—25 spalio mėn. New York'e.

Komisijos narių adresai dėlei siuntimo krivulės*)

P. Mikolainis.

New York, 27. VI. 1911.

New York, 1911. VI. 28.

Konstitucijos Komisija, imdamasi darbo, turi prieš save šias svarbias, mano nuomone, išlygas:

1. darbas turi būti atliktas gerai;
2. nesivėlinti su darbu, nesa juo ilgiau atidėliota

*) V. K. Račkauskas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. M. Rice, General Delivery, New York, N. Y.
P. Mikolainis, Box 62, New York, N. Y.
V. Daukšys, 1425 N. 28 St., Philadelphia, Pa.
J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.
P. W. Bierstein, Oak St., Shenandoah, Pa.
J. Neviackas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

bus suvažiavimas ir darbas, juo labiau nerims S-mo sąnariai, matydami, kad Komisija vis tik ruošias darban, o nedirba;

3. pabaigus darbą, reikia visą projektą pagarsinti "Tėvynėje" ne vėliau gruodžio mėnesio, kad Sus-mo kuopos turėtų gana laiko susirinkimuose apsvarstyti visą projektą, surašyti savo patėmėjimus ir prisiųsti Komisijai bent dviem mėnesiais prieš XXVII Seimą.

Aš manau, kad Komisija turės suvažiuoti du sykiu. Pirmą sykį suvažiavę, galėsime išdirbti tam tikrą planą darbui, pasidalinti juo, paimdami kiekvienas apdirbti tokią dalį, kurią atlikti jausis galįs. Prieš antrą suvažiavimą (bent 10 d.) visi komisijos nariai susiūs savo dalis darbo Komisijos sekretoriui, kurį išrinks pirmame suvažiavime; jis visą medžiagą sutvarkys ir priduos ją Komisijai, kuomet ši antru sykiu susirinks. Antrame suvažiavime bus galima perskaityti visą konstituciją in extenso ir atskirais paragrafais. Priėmus ją — bus galima duoti spaudon.

Iš viršminėto seka, kad Komisija turi suvažiuoti du sykiu. Aš įnešu: 1-mas Komisijos suvažiavimas 20—23 liepos ir antras suvažiavimas 23—26 lapkričio. Abu suvažiavimu atsibus "Tėvynės" redakcijoje, nes New Yorke gyvena 3 komisijos nariai.

Konst. Komisijos narys *V. K. Račkauskas*.

New York, 9, VII, '11.

Mano nuomone tokia:

1) Konstitucijos Komisijos nariai turėtų gauti ir perskaityti vieną ar daugiau panašių Susivienijimui draugijų konstitucijų, idant apsipazinti su svarbiausiais punktais jų turinio, pirma Komisijos suvažiavimo.

2) Komisija turėtų pirmu kart suvažiuoti rugpjūčio 23-čią ir dirbt iki užbaigs visą konstitucijos projektą.

3) Turėdama padirbtą projektą galės tad per advokatą ar ką kitą pasiteirauti ar nieko ten nėra kas būtų priešinga Suv. Valst. įstatymams, ir ar daleista draugijai po taja konstitucija vesti savo reikalus.

4) Patyrus, jog konstitucija iš valdiškos pusės atsakanti, — leisti per organą narių kritikai ir patėmėjimams.

5) Laiką kritikai ir patėmėjimams skiriu nemažiaus kaip tris mėnesius.

6) Antras suvažiavimas turi įvykti, kada išsibaigs laikas patėmėjimams ir šiame suvažiavime bus galima galutinai sutvarkyti visą konstituciją.

S.L.A. Konst. Kom. karys *M. M. Račiutė*.

Phil., Pa. 14. VII. 1911.

1) Susivaziuoti spalio mėn., nes tada busime geriau visi prisirengę. Aš pats iki šiol dar negavau kitų dalykų, arba gavau ne tą, ką norėjau, kad arčiau apsipazinti su amerikonių tokios rūšies organizacijų surėdymu.

2) Susivaziuoti anksčiau ir pasidalinti darbą dalimis aš skaitau nepraktišku. Neapsipazinusiam gerai su dalyku, pasiskirti kokį skyrių, vėliau galima patėmyti, kad paš jį randasi daugiau medegos kas

link kitų skyrių ir geresnė pazintis kitos dalies apdirbimui.

3) Suvažiavus geriau prisirengusiems, greičiau bus galima darbą atlikti, t. y. sustatyti konstitucijos planą ir tą, advokato peržiūrėtą, paduoti kuopų apsvarstymams, kas turėtų užsibaigti į 2—3 mėn. Antrame suvažiavime jau ją būtų galima galutinai apdirbti. Prieš seimą ji vis tiek į galę neįeis.

4) Svarbiausia būtų arčiau apsipazinti su įvairių valstijų "insurañce laws", nes prie tų turėsime prisitaikinti kiekvienoj valstijoje, kur tiktai turėsime kuopas ir kur reikės S.L.A. užregistruoti.

5) Organe pagarsinti kas tuomi ruoštu veikiama ar rengiama. Vėliau aiškinti kuopoms ir nariams, kodėl taip o ne kitaip tas ar kitas skirsnis ar dalykas tapo sutaisytas, kad visi iš anksto suprastų ir būtų prirengti naujai sutaisytus įstatymus priimti ir nemanytų, kad keliesia suvažiavę sutaisė viską, kaip jiems geriau patiko, o paskui S.L.A. primetė.

6) Dabar tenka išgirsti prikaišiojimus, kad "jūs tik vienur kitur pertaisysite ir vėl viską paliksite", ir tas parodo kaip giliai tarp žmonių išsikerėjęs įsibauginimas ir neužsitikėjimas ir ko laukiama nuo mus, bei ko mes susilauksime, jaigu nepataikysime visą organizaciją užganėdinti. Taigi didesnio ir sumanesnio prisirengimo, kad pasekmingiau mums pavestą darbą galėtume atlikti!

V. Daukšys.

Plymouth, Pa., VII. 17. 1911.

Aš manau šiaip:*)

1) Paskirti tris Kom. narius, gyvenančius ten jau, New Yorke, p. Mikolainį, p. Račkauską ir panelę Račiutę, kad tos trys ypotos konstitucijos projektą parengtų ir pilnai pagamintų palei savo nuomones.

2) Kad būtų konstitucija gatava ant 10-tos dienos spalnio 1911. Kurį tai dieną Komisijos nariai visi susivaziavę galėtų gerai prisiziūrėti ir kur tiktai būtų reikalas pataisymus padaryti.

3) Tai atlikus, bus suteikta advokatui peržiūrėti ir kaip jau žinoma, reikės leisti per "Tėvynę", kad visi turėtų progą prisiziūrėti projektui ir išreikšti savo nuomones.

Pirmasis suvažiavimas parodys, ar antru kartu bus reikalas visiems būti toj pačioj vietoj ar kito vietoj.

S.L.A. Konst. Kom. narys *J. Simanavičius*.

Shenandoah, Pa. VII. 21. 1911.

Mano nuomonė: visi Komisijos nariai turi apsipazinti su kitų panašių draugijų konstitucijomis ir valstijų reikalavimais ir sulyginti su dabartine S.L.A. konstitucija dar pirma suvažiavimo. Kada tas bus nuveikta, sušauktį suvažiavimą ir apkalbėti visą dalyką.

S.L.A. Konst. Kom. narys *P. W. Birštonas*.

So. Boston, Mass., 2. VIII. 1911.

Linkui šio dalyko mano nuomonė tokia:

1) Konstitucijos komisijai parankiausia būtų suvažiuoti spalio mėnesyje, nes iki tam laikui galėtu-

*) Sutrumpinu. Red.

mem šiek-tiek apsipazint su panašių Susivienijimui organizacijų konstitucijomis ir bent tūlų valstijų įstatymais.

2) Komisija, padirbus konstituciją ir pertikrinus pas advokatą, ar nėra kas priešinga Suv. Valstijų tiesoms, turėtų leisti per "Tėvynę" kuopoms apsvarstyti. Kuopų svarstymas turėtų trauktis nemažiau, kaip 3 mėn.

3) Kada kuopos perleis konstituciją per savo kritiką, tada Komisija turi antru sykiu suvažiuot ir galutinai užbaigt darbą.

S.L.A. Konst. Kom. narys J. Neviackas.

Pildomoji Taryba turėjo savo suvažiavimą. Susivienijimo name 6 ir 7 d. rugpjūčio. Suvažiavime dalyvavo: Prezidentas F. Živatkauskas, vice-Prezidentas S. Žalnieraitis, Sekretorius A. B. Strimaitis, Išdėninkas J. Skritulskas, daktaras-kvotėjas J. Baltrušaitienė, Izdo globėjai — T. Paukštis ir P. V. Birštonas ir p. J. Lopatto. Suvažiavimo protokolas patilps sekandčiame "Tėvynės" numeryje.

Tose pat dienose apsilankė Susivienijimo name tarp kitų svečių p. J. Vanagaitis iš Tilžės ir p. K. Kraučiuonas iš Alaskos.

Saulei tekant.

Užslinko naktis ant kalnelių pilkų,
Tirštoji tamsybė prislėgė viršūnes,
Ir gied' kirminai be ausų ir akių
Graudžiausias, liūdnausias giesmes gedulines.

Tačiau iš tylaus to liūdėsio raudų,
Tarytum kristalas, kuris naktį nušvito,
Iš kiaušų pakilo žavėją garsai
Ir toje kalnelių tamsybėj paplito...

Antai ir griaustinis dundenas, žaiboj',
Dangus pasirėdė į juodą milinę,
Ir balsas kasžinkoks žemelėj' vaitoj',
Lyg dieną jis nori apskelbt' paskutinę.

Bet ne: tai jaunosios grožės apraiška,
Jinai štai atgimsta ir kelias iš kapo...
Išlengvo sau slenka juodoji marška...
Grandis surūdijo, ir rūdis tik tapo...

Tad betekant saulei iš kapo ji kils,
Aukso padabinta, visa spinduliuota,
Ir kils ji į dangų tarp kvapo gelių,
Ir angelų buryj' gyvens, vainikuota.

Ir angelų choras jai hymną garbės
Dainuos iškilmingai, tai žydinčiai rozei,
Tyrybės gėlelei, tai dukrai dievų...
Eis angelų pulkas pagarbintų grožę!...

Menkutis.

Pamylėjau aš mergelę.

Pamylėjau aš mergelę,
Ji gi — sužeidė mane;

Pamylėjau aš žvaigždę —
Ji išnyko lyg sapne.

Nun sau vienas beklajoju
Nakties apskleistas ūkų,
Apie jiedvi tik svajoju —
Jieškau dingusių laikų.

Menkutis.

V. Nagornoski.

Rutvilė-Zemaitijos Mergelė.

HISTORIŠKA TRAGEDIJA

5-se aktuose, 7-se atidengimuose.

Broliai prieš brolius, vaikai prieš tėvus
Nelias kankinti, ik Lietuvą visą
Aplaištys krauju, lavonais nuklos.

Rutvilė.

(žengdama į scenos vidurį).

Ar malonumas viešpaties Perkūno
Gali daleisti šalyj' parinktoj',
Savo buveinėj', sielvartuot, dejuoti
Už rykio klaidą minioms žmonių?
Argi gresmingi griausmai jau nesiunčia
Į atokiausias šalis priešingas
Išgastį, baime? Kur yra galybė
Jo mestus žaibus nuo siekio atskirt!

(rodydama Perkūno stabą).

Gaivyda.

Kas tu par viena? Mergelė, kaip drįsti
Kalbėt šiaip drąsiai akyvaizdoje
Mūsų vyriausio Kurėjų-Kurėjo
Ir jam priminti galybę dangaus!

Rutvilė.

Atleiskit, jeigu išsitariau drąsiai.
Kuomet reikėjo užtylejime
Apgailestauti, ką jus beviltigai
Nusiminime pranašaujate.
Nuomonėj' jūsų nedorai elgiausi,
Jei išmintingiems kalba pertariau:
Bet mano dvasioj lyg atbalsis kokis
Skamba, kad vilties nenustotumėm.
Ir nenualsi skeka, kursto, verčia
Eiti į minias: jas ragint ir šaukt
Prie apgynimo aukurų, žnyčių:
Už juos kariauti, kentėti ir mirt.

Mongalis (į šali).

Kas tai?... Ar dangus per savo tarnaitę
Nori priminti baisią pareigą?
Nori kad šaukčiau karžygius prie ginklų
Ir atskalūną nuo sosto numest?

Dalykai baisūs. Argi man paskirta
Tapti to pradžia, ko bijojaisi,
Pats pranašaudams. Pasakok, mergelė,
Ar tokias mintis tu tankiai turi?

Rutvilė

Visuomet, šventą ugnelę daboiant,
Tyloje šitos žinyčios maštai
Apie dievaičių galybę begalo
Ir jų malonę nesulygintą.
Gyliai paskendus maščiose svajojau,
Kaip gali svietas jiems užtektinai
Padėkavoti už geradarystes,
Suteiktas gausiai, neišsemiamai.
Rodos kad žmogus nors nelaimingiausias,
Kurį apleido geriausi draugai,
Kurį net gentis nuožniai persekioja,
Svietas išjuokia ir paniekina,
Tik ten, augštybėj, gal rast užtarimą:
Bile tik tvirtai, tvirtai jiems tikės
Ir tyra širdžia maldaus palaimos:
Vargą, nelaimę neilgai tekės.
Męs taipos, Jeigu audros prieš mus kila
Grasinančios išnaikinimu,
Nenusiminkim, nes maldos ir aukos
Suteiks mums spėką viską pergalėt.

Mongalis (*lyg į save*).

Beabejonės...

Rutvilė.

O! dangiškas žodis!
Argi jis reiškia, kad mus neapleis
Dangaus galybės?

Mongalis.

Jeigu ištesėsim
Būti jiems teisūs — nepražūsime.

Rutvilė.

Tai kokios maldos? Kokios tur būt aukos,
Kuriomis galim užganėtinai
Dievams patikti, kad nuo mus atkreiptų
Bausmingą rykštę?... O! atleiskite
Man žingeidumą. Žinau, prasizengiu.
Bet jūs—žinovai. Jūs tik galite
Tėvynei kliūtis nelaimės prašalint.

(Toliaus bus).

L. N. Tolstoj.

Prisikėlimas.

(Romanas).

Vertė Karolis Vairas.

PIRMOJI DALIS.

Netrukus salėn įnėjo ir pats priestolis, sustojo

viduryje ir sušuko garsiu balsu, lig norėdamas išgąsdinti susirinkusius žmones:

— Teismas eina!

Visi sustojo ir ant iškeltos salėje vietos išėjo teisėjai: pirmsėdis su savo raumenais ir puikiais bakenbardais; paskui rūstus teismo narys su auksiniais akiniais; jis dabar buvo dar rūstesnis dėlto, kad prieš patį posėdį jis susitiko su savo švogeriū, kandidatu į teismo urėdninkus, pranešusiu buvus pas seserį ir sesuo pasisakius pietų nevirsiant.

— Tad, išeina, važiuosiva į karčiamėlę, — tarė švogeriis, juokdamasi.

— Nieko tame nėra juokingo, — atsakė rūstus, teismo sąnarys ir dar labjaus užsirūstino.

Ir, ant galo, tretysis teismo sąnarys, tas pats Matviej Nikitič, kurs visados vėlinosi ateiti, — šis sąnarys buvo barzduotas žmogus su didelėm, žemyn patrauktom, gerom akim. Tasai sąnarys sirgo su skilvio kataru ir nuo šio ryto, daktarui patarus, pradėjo gydyties nauju būdu, ir tasai naujas būdas sulaukė jį šį rytą namie ilgiau ne kaip paprastai. Dabar, kuomet jis lipo augštytyn laipteliais, atrodė labai užsimąstęs: mat, jis buvo įgudęs įvairiausias būdais burti, kad tuomi rasti atsakymai į klausimus. Šiuo žygiu jis užmąslijo: jai skaičius žingsnių nuo kabineto durų iki kedei dalinsis ant trijų be nuotrupos, tai naujasis būdas išgydys jį nuo skilvio kataro, o jai nesidalins — neišgydys. Žingsnių buvo 26, bet jis nužengė dar mažytį žingsniuką ir lygiai 27 uoju žingsniu priėjo prie kedės.

Ir pirmsėdžio ir sąnarių, užėjusių ant augštesnės vietos, savo auksu išsiuvinėtomis mundurų apykaklėmis, atrodė labai įspudingi. Jie patįs tai jautė, ir visi trys, lig nusiminę iš savo didybės, greitai, gėdingai leido žemyn akis, sėdosi ant savo kedžių už gelumbe apdengto stalo, ant kurio stovėjo rašalams indeliai, gulėjo lakštai popieros ir įvairaus didžio nuvalyti ir apdrožinėti pieštukai. Podraug su teisėjais atėjo ir prokuroro padėjėjas. Jis taip pat greitai, su portfelium po pažasčia ir mosuodamas ranka, praėjo pas savo vietą palei langą ir tuojaus įsikniso į skaitymą ir peržiūrinėjimą raštų, pasinaudodamas kiekviena valandėle laiko, kad prisirengus darban. Šis prokuroras tiktai ketvirtu sykiu tekaltino. Jis buvo labai godus garbės ir tvirtai pasiryžo pasidaryti sau karjerą, ir todėl laikė būtina atsiekti apkaltinimą visose bylose, kuriuose jis bus kaltintoju. Bylos apie nunuodijimą turinį jis jau pažino aplamais ruožais ir jau pasidarė kalbai planą, bet jam stigo dar kaikurių duotinių, tad dabar jis jų jieskojosi ir išsirašinėjo iš dokumentų.

Sekretorius sėdėjo kitame tos pakylėtos vietos gale ir, prirengęs visas tas popieras, kurios gali būti reikalingos beskaitant bylą, peržiūrinėjo užrubežinį straipsnį, kurį jis gavo ir skaitė vakar dieną. Jis panorėjo pasikalbėti apie tą straipsnį su teismo sąnariu, su ilga barzda, kuris sutiko su jo pažiūrom, tik pirm kalbėsiant norėjo geriau apsipažinti su straipsniu.

VIII.

Pirmsėdis, peržiūrėjęs popieras, padarė kelis klausimus teismo priestoliui ir sekretoriui ir, gavęs tvirtinančius atsakymus, įsakė atvesti teisiamuosius. Tuojaus atsidarė durys už grotelių, ir įnėjo du kepurotu žandaru su apnuogintais kardais, o užu jų — pirma vienas teisiamasis, rudas vyras su dėdervinėmis ant veido, ir dvi moteri. Vyras buvo pasirėdęs kalėjimo chalatu, kurs buvo jam par platus ir par ilgas: leidamas į salę, jis abi savo ranki su plačiai išskiestais pirštais laikė dailiai nuleistas žemyn ("po švam"), prilaikydamas tokiu būdu smunkančias ilgas rankoves. Jis, nežiūrėdamas ne į teisėjus, ne į publiką, atydziai apžiūrinėjo suolą, aplink kurį ėjo. Apėjęs suolą, jis atsisėdo mandagiai ir atsargiai, ant pat galo, kad ir kitiems užtektų vietos; atsisėdęs, įsmėigė akis į pirmsėdį, ir, tartum ką kalbėdamas, krutino veido raumenis. Jį sekė nebejauna moteris, ir-gi aresantų chalatu apsisiautusi. Ant jos galvos buvo aresantės nuometėlis, veidas — pilkai-nubalęs, be antakių ir be blakstėnų, ir su paraudusiom akim. Ši moteriškė atrodė visai rami. Beeinant jai į savo vietą, chalatas užkliuvo už kasžinko; ji palengva ir atsargiai pasitaisė ir atsisėdo.

Trečia iš eilės buvo Maslova.

Kaip tiktai jinai įėjo, tai visi salėje buvę vyrai atkreipė int ją savo akis ir ilgai negalėjo jų atitraukti nuo jos balto, su didelėm, juodom, blizgančiom akim, veido ir augštai iškilusios išpo chalato krūtinės. Net žandaras, pro kurio šalį jinai praėjo, žiūrėjo į ją, akių nenuleisdamas, iki ji ėjo ir sėdosi, ir po tam, kaip ji jau atsisėdo, tarytum jausdamas kaltas esąs, greitai atsigrėžė ir, pasipurtinęs, nukreipė veidą ir akis į langą, tiesiog priešais save.

Pirmsėdis palaukė pakol teisiamieji užėmė savo vietas, ir, kaip tik Maslova atsisėdo, atsikreipė į sekretorių.

Prasidėjo paprasta procedūra: pertikrinimas prisiekusiųjų, svarstymas apie neatėjusius, paskyrimas jiems bausmės, sprendimas apie tuos, kurie atsiprašinėjo, ir paskirstymas jų vieton buvusių rezerve. Paskui pirmsėdis sudėjo bilietėlius, indėjo juos į stiklinį indą ir, truputį užsiraitęs munduro rankoves, pradėjo juos iš ten imti, vynioti ir skaityti užrašytus vardus. Po tam pirmsėdis nuleido rankoves ir pakvietė kuningą (šventiką) prisiekdinti prisiekusiuosius.

Senutis-kuningas, su patinusiū gelsvai-baltu veidu, tamsiai rudoje sutonoje (riasoje) su auksiniu kryžium ant krūtinės ir dar kanakoku ten mažu medaliu, prisegtu iš šono, pamažėli traukdamas savo patinusias kojas, prisiartino prie aukuro (analoj), kurs buvo kertėje, pas šventąjį paveikslą.

Prisiekusieji pasikėlė ir, besigrusdami, nuėjo pas aukurėlį.

— Malonėkite čia — pratarė kuningas, čiupinėdamas riebia ranka savo kryžių ant krūtinės ir laukdamas prisiartinsiant visų prisiekusiųjų.

Pasikėlus jiems laipteliais augštyn, kuningas, pa-

lenkęs į šoną pliką ir žilą galvą, įlindo į epitrachilį*) ir, pataisęs savo retus plaukus, atsigrėžė į prisiekusius.

Tasai kuningas tarnavo jau 46 metus ir už 4 metų rengėsi apvajkščioti savo auksinę primiciją taip pat, kaip tai padarė protojerėjus. Apskričio teisme jis tarnavo nuo pat teismo įsteigimo ir gėrėjosi tuo, kad prisiekdino kelias dešimtis tūkstančių žmonių ir kad senas jau būdamas, da vis tarnauja bažnyčiai, tėvynei ir šeimynai, kuriai jis paliks, nerokuojant namo, ne mažiau 30 ties tūkstančių kapitulo.

— Dešinę ranką pakėlkite, o pirštus suglauskite, šitaip, — tarė jis palengva, senu balsu, iškėlęs augštyn riebią ranką su duobelėmis prie žėdno piršto, suglaudęs pirštus į džiupsnį. — Dabar kartokit su manim, — pasakė, ir pradėjo: — Prizadu ir prisiekiu visagalinguoju Dievu, prieš šventąją Jo Evangeliją ir stebūklingąjį Viešpaties Kryžių, kad bylos, kurioje... — kalbėjo jis su pertraukomis po žėdno sakinio. — Nenuleiskite rankos, laikykite šitaip, — atsiliepė į tūlą jauną žmogų, nuleidusį ranką... — kad byloje, kurioje...

Prasaikus vyras su bakenbardais, pulkininkas, pirklius ir kiti laikė rankas su suglaustais pirštais taip, kaip to reikalavo kuningas, ir, tartum su ypatingu malonumu, labai augštai, kiti lyg nenoromis ir nuleisdami kaskartas žemiau. Vieni par daug balsiai kartojo žodžius, tarsi sakydami tuomi: "o aš vis-gi kalbėsiu ir kalbėsiu", kiti-gi kartojo pašnabždomis, atsilikdavo nuo kuningo ir paskui, lyg persigandę, ne laike stengėsi jį pavyti; vieni laike savo džiupsnius tvirtai-tvirtai, tarytum prisibijodami, kad kanaką paleis iš džiupsnio, gi kiti tai paleis džiupsnį, tai jį suglaus. Po prisiekai pirmsėdis patarė prisiekusiems išsirinkti sau viršaitį. Prisiekusieji pasikėlė ir, besigrumdami, nuėjo į tarybų kambarį, kur veik visi tuoj užsirūkė papirosus. Kązkas patarė rinkti viršaičiu aną prasaikų poną, ir beveik visi tuoj sutiko ir, numetę nesurūkytus papirosus, sugrįžo salėn. Išrinktasis viršaitis pranešė pirmsėdžiui, kas likos išrinktas viršaičiu, ir visi, vėl mindami vieni kitiems, ant kojų, susėdo į dvi eili ant kedžių su augštomis nugaraitėmis.

Visa ėjo greitai, be kliučių ir šu iškilme, ir toji tvarka, laipsniškumas ir iškilmė, matomai, labai tiko dalyvaujantiems, nesa patvirtino juose supratimą, jog jie atlieka rimtą ir svarbų visuomenišką darbą. Tą jausmą atjautė ir Nechliudovas.

Kaip tik prisiekusieji šusėdo, pirmsėdis pasakė į juos kalbą apie jų tiesas, privalumus ir atsakomybę. Savo kalbos laike pirmsėdis nuolatos mainė pozą: tai atsirems ant kairės rankos, tai ant dešinės, tai į kedės nugaraitę, tai čiupinėja pieštuką.

Jų tiesos, anot pirmsėdžio žodžių, yra tame, kad jie gali par pirmsėdį klausinėti teisiamuosius, gali tūrėti popierą ir pieštuką, ir gali apžiūrėti daigtus, patekusius teisman draug su byla. Privalumas — teis-

*) bažnytinis stačiatikių rūbas (Vert.).

ti ne melagingai, bet teisingai. O jų atsakomybė buvo tame, kad jie buvo baustini už neužlaikymą tarybų paslapties ir už susinešimus su pašaliniais žmonėmis, jai tai būtų prirodyta.

Visi klausėsi priderančiai atsidėję. Pirklius, nuo kurio aplinkui pašvinko degtinė, ir kuris stengėsi susilaikyti kad garsiai nesuraugėjus, ant kiekvieno sakinio linkterėdavo galvą.

IX.

Pirmsėdis, pabaigęs savo kalbą, atsikreipė į teisiuosius.

— Simonas Kartinkin, pasikelkit, — tarė.

Simonas nerviškai pašoko. Veido raumenys sukrutėjo dar greičiau.

— Jūsų vardas?

— Simonas Petro sūnus Kartinkin, — greitai pratarė tarškančiu balsu, išanksto, matoma, prisirengęs atsakyti.

— Jūsų kilmė?

— Valstietis.

— Kokios gubernijos ir pavieto?

— Tulos gubernijos, Krapivensko pavieto, Kupiansko valsčiaus, Borkų kaimo.

— Kiek turit metų?

— Trisdešimt ketvirtus einu, gimiau tūkstantis aštuoni šimtai...

— Kokio tikėjimo?

— Aš rusiško tikėjimo, pravoslavų.

— Vedęs?

— Ne, nevedęs.

— Kuo užsiimat?

— Užsiimdavau koridoryje, viešbutyje "Mauritania"...

— Ar buvot kada nors teisiami?

— Niekados nebuvau teisiamas, nesa kaip mes pirma kad gyvenome...

— Nebuvot teisiami pirma?

— Saugok Dieve, niekados.

— Ar gavot apskundimo akto kopiją?

— Gavome...

— Sėskite. Eufimija Ivanovna Bočkova, — atsikreipė pirmsėdis į antrą.

Simonas vis da nesisėdo ir užstojo savimi Bočkova.

— Kartinkin, sėskit.

Kartinkin vis da stovėjo.

— Kartinkin, sėskit!

Bet Kartinkin nesėdo iki pribėgo prie jo priestolis ir, pakreipęs į šoną galvą, nepaprastai išplėtęs akis, tragiškai prašnabzdėjo: "sėdėti reikia, sėdėti!"

Kartinkin'as atsisėdo taip pat greitai, kaip kad ir pasikėlė, ir, susiglaudęs chalata, vėl krutino žandus be jokio garso.

— Tamistos vardas, — su nuovargio atsidusimu atsikreipė pirmsėdis į antrą teisiąją, nežiūrėdamas į ją, bejieškodamas kasžinko gulinčioje priešais jį popieroje. Pirmsėdis taip jau buvo apsipratęs su tuo

darbu, kad galėjo išsyk du darbu atlikti, laiko negaišindamas.

Bočkova buvo 43 metų amžiaus, kilmė — Kolo meno miestelienė, užsiėmimas — tarnaitė tame pat viešbutyje "Mauritania". Nei teisiama nei tyrinėjama nebuvo, apskundimo akto kopiją gavo. Savo atsakymus Bočkova išstardavo labai drąsiai ir su tokiais intopacijomis, tartum ji norėjo pridėti prie žėdno atsakymo: "taip, Eufimija, ir Bočkova, kopiją gavau, ir garbė man iš to, ir juokties niekam nepave lysiu". Bočkova, nelaukdama, kol jai būtų liepta sėsti, atsisėdo tuojaus, kaip tik pasibaigė klausimai.

— Jūsų vardas? — atsikreipė pirmsėdis į trečią teisiąją. — Reikia pasikelti, — pridėjo jis minkštai ir maloniai, pamatęs, kad Maslova sėdi.

Maslova greitai pasikėlė ir su pasiryžimu, išstaciūsi priekyn savo augštą krūtinę, neatsakiusi nieko, žiūrėjo tiesiog į veidą pirmsėdžiui savo šypsančiom ir truputį žvairiom, juodom akim.

— Kaip tamsta vadinės?

— Liubov', — atsakė ji greitai.

Nechliudovas tuo tarpu, užsidėjęs pince-nez, žiūrėjo į teisiuosius, kuomet jie klausinėta: — "Negali būti", mįslėjo jis, neatitraukdamas akių nuo teisiąsios veido. — Kaip gi tai Liubov', — mįslėjo jis, išgirdęs jos atsakymą.

Pirmsėdis norėjo toliaus klausti, bet sąnarys su akiniais kaž-ką piktai pašnabzdėjo jam ir sulaukė. Pirmsėdis nulenkė galvą, pritarėdamas, ir atsikreipė į teisiąją.

— Kaip tai Liubov'? — tarė. — Tamista čion kitaip esi užrašyta.

Teisiąmoji tylėjo.

— Aš jus klausiu, koks jūsų tikrasis vardas?

— Krikšto vardas? — užklausė piktasis teismo sąnarys.

— Pirma vadino Katērina.

"Negali būti", kartojo sau Nechliudovas, o tuo tarpu jau be jokios abejonės žinojo, kad tai buvo jūnai, ta pati mergelė, auklėtinė-kambarinė, kurią jis kitą syk mylėjo, tikrai mylėjo, o paskui, lyg nuo garų apsvaigęs, suviliojo ir pametė, ir apie kurią po tam niekad nebeatsiminė, nesa tas atsiminimas buvo labai skaudus, labai jau aiškiai jį apkaltino ir pridedė, kad jis, tiek puikus savo teisingumu, ne tik neteisingai, bet niekingai pasielgė su ta motere.

Taip, tai buvo ji. Jis matė dabar tą išskirtiną, paslaptinę ypatybę, kuri kiekvieną žmogų atskiria nuo kitų, padaro jį ypatingu, vienintėliu, neatkartojamu. Nežiūrint į nepaprastą baltumą ir pilnumą veido, toji ypatybė, miela, išskirtinga ypatybė buvo tame veide, lūpose, biskį žvairose akyse, ir, kas svarbiausia, tame naiviškame, šypsančiame žvilgyje ir tame pasiryžimo išreiškime kaip veide taip ir visame liemenyje.

— Jūs taip ir turėjote pasakyti, — vėl ypatingai maloniai tarė pirmsėdis. — Kaip tėvo vardas?

— Aš — betėvė, — pratarė Maslova.

— Vis-gi, kaip vadino tamistos krikšto tėvą?

— Mikolas.
 “Ir ką ji būt galėjusi padaryti?” mąstė tuo tarpu Nechliudovas, sunkiai kvėpuodamas.
 — Pavardė? — toliaus klausinėjo pirmsėdis.
 — Užrašyta, pagal motiną, Maslova.
 — Kilmė?
 — Miestelienė.
 — Pravoslavų tikėjimo?
 — Pravoslavų.
 — Užsiėmimas? Kuomi užsiimdavot?
 Maslova tylėjo.
 — Kuomi užsiimdavot? — atkartėjo pirmsėdis.
 — Buvau įstaigoje, — tarė ji.
 — Kokioje įstaigoje? — rūsčiai paklausė sąnarys su akiniais.

— Jūs patįs žinotė, — atsakė Maslova, nusišypsojo ir tuojaus, greitai apsidairiusi, vėl atkreipė akis tiesiai į pirmsėdį.

Kažkas buvo nepaprasto jos veide, ir kažkas baisaus ir menko jos išstartuose žodžiuose, toje šypsoje ir tame greitame žvilgterėjime aplink salę, kad pirmsėdis nuleido akis, ir salėje ant valandėlės užviešpatavo tylą. Tylą pertraukė kažkieno juokas iš publikos. Kažkas prasijuokė. Pirmsėdis pakėlė galvą ir klausinėjo toliaus.

— Ar buvai teisiama ar tardoma?
 — Nebuvau, — tyliai atsakė Maslova, atsidusdama.
 — Ar gavai apskundimo akto kopiją?
 — Gavau.
 — Sėskit, — tarė pirmsėdis.

Teisiamoji pakėlė sejoną tokiu-pat būdu, kaip pasipuošusios moteris pasitaiso šleifą, ir atsisėdo, sudėjusi baltas nedideles rankas chalato rankovėse, nenuleisdama akių nuo pirmsėdžio.

Iššaukta vardais liūdininkai, prašalinta jie, nutarta apie daktarą-ekspertą ir pakviesta jis posėdžių salėn. Po tam atsistoto sekretorius ir pradėjo skaityti apskundimo aktą. Jis skaitė aiškiai ir balsiai, bet taip greitai, kad jo balsas, neaiškiai teištardamas / ir r, liejosi į vieną neperstojantį ir liuliuojantį užmą. Teisėjai atsiremdavo tai į vieną, tai į antrą kedžių paramėlių, tai į stalą, tai į kedės nugaraitę, tai užmerkdamo savo akis, tai atmerkdamo ir kugždėjosi tarp savęs. Vienas žandarmas kelis sykius stengėsi sujaukyti žiovilį.

Iš teisiamųjų, Kartinkinas be paliovos judino žandus. Bočkova sėdėjo visai ramiai ir tiesiai, retkarčiais pasikasydama pirštu galvą po nuometėliu.

Maslova tai sėdėjo ramiai, klausydama skaitytoją ir žiūrėdama int jį, tai krusteldavo lyg norėdama ką patėmyti, raudonavo ir paskui sunkiai atsidusdavo, keitė rankas, dairėsi, ir vėl žiūrėjo į skaitytoją.

Nechliudovas sėdėjo pirmoje eilėje, ant augštos kedės, antras nuo krašto ir, nenusiimdamas pince-nez, žiūrėjo į Maslovą, o jo dūšia dirbo svarbų ir sunkų darbą.

Simonas vis da nesisėdo, užstojęs Bočkovą.
 — Kartinkin, sėskit.

Kartinkinas vis da stovėjo.

— Kartinkin, sėskit!

(Toliaus bus)

Bukim teisingi.

30-me numeryje “Kovos” (pusl. 359) skaitome (“Apžvalgoje”) štai ką: “Lietuva” N28 praneša, jog ji girdėjo, kad atvažiuoją Amerikon kuningai Tumas ir Olšauskas (Kauno), ir sako: “Su kokioms jie čia misijomis keliauja, žinių neturime”.

“Jūdviejų darbai ir veikimas mums, darbininkams, gerai yra žinomi. ‘Ištremtasis’ Tumas rūpinasi Lietuvos darbo žmones išparcelioti par *Viltį* į kunigų laimės dangų. Olšauskas gi per Kauno kalėjimus, šnipų ‘ochrankas’ ir policiją *veda* lietuvius darbininkus prie pakaros prieš kruvinąjį carą ir augantį Lietuvoje kapitalizmą; desėtkai geresniųjų tautos sūnų dar ir šiadien dusauja ir vaitoja kalėjimuose ir tundrose nuo rankos *Kauno ober-policmeistero Olšausko*...”

Kas toliaus yra sakoma tame pat straipsnelyje — nesvarbu mums šiame atvėjyje. Svarba guli tame, ar “Kova” teisingai elgiasi, pavelydama šmeižti žmogų, kad ir priešingos lysties, nepaduodama čia-pat, tuojaus, argumento, fakto, kuris taip prirodytų primetamąją kaltę, kad jau nebūtų galima abejoti? To nemanome. Teisybė, dalis mūsų laikraštijos taip lengvai atsineša į pavienių žmonių gerą vardą ir garbę, taip pigiai, be jokio atsižvelgimo į teisingumą, drabsto į akis ir veidą purvą, kad visa tai atrodo, lyg męs būtume tikrai laukini žmonės. Didelis laikas suprasti, kad užteks jau maitinus žmones sensacijomis, kad skaitytojai reikia mokinti žmoniškumo; užteks mums par niek laikius kitų žmonių garbė ir geras vardas!

Štai žemiaus privedu ištraukas iš laiško, kuriuo parodoma kun. K. Olšauskas tikroje šviesoje. Darau tai vien dėlto, kad laikau pareiga atitaisyti tą laikraštijos klaidą, kuri įvyko dėlei nesusipratimo, ar, gal, dėl nežinojimo, ir kuri, savo keliu, ne vienam davė progą nusidėti prieš žmogų nieko bloga (taip tikiu) nepadarusį.

...Klausi apie kun. Olšauskį. Labai puikus žmogus. Progresiviškesnis (jaigu tai turi būt žmogaus gerumo paliūdimimų dar už kun. Tumą, ar bent — jiedu abudu vienos rūšies žmonės. “Saulės” kursų gerumą visi žmonės paliūdią. Pažinau neseniai vieną buvusį “Saulės” kursų mokinį. “Saulės” kursus taip nupiešia, kad ištikro ji išrodo ideališka mokyklą; Lietuvai puikiausias dalykas. Ir tai taip ją vadina mokinys, o juk mokiniai retai kada, kaip ir pats žinai, gerai apie savo mokyklą kalba. Be abejo taip yra: juk “Saulės” kursuose mokina geriausi, kokie tik gali būt Lietuvoje, pedagogai. Ir kad taip yra, tai garbė kun. Olšauskui, nes beveik jo vieno triūsu ir “Saulės” draugija ir “Saulės” kursai yra įsteigti ir gyvuoja. Už “Saulės” draugijos įsteigimą kitą syk kun. Olšauskis buvo nukentėjęs nuo vyskupo Paliuliono. Paliulionas buvo išleidęs prieš Olšauskį latinų kalboj brošiurą, liepė viena iš dviejų pasirinkt: ar mest “Saulės” draugiją, ar išsižadėt kuningystės Olšauskis nemetė nei to nei kito, tik išpildė vieną Paliuliono netesingų, kaip jis pats sako, reikalavimų: “Saulės” draugijos įstatymuose įrašė punktą, kalbantį, kad draugija bus katalikiš-

ka. Už šitą-gi punktą, "Saulės" draugija, kaip žinai, neseniai buvo uždengta ir tik ačiu Olšauskio didiems rūpesčiams ji neuzilgio vėl įgijo teises.

Tu sakaisi skaitęs apie jo "darbus" laikraščiuose. Nežinau, kokius tu "darbus" manai. Kad socialistų laikraščiai iki šiol Olšauskį pravardžiuoja "ober-policeisteriu", tai juk ištikro jie nei patys nežino už ką jį taip praminė. Dalykas matai kame. Revoliucijos laiku (1906 m.) Kaune gyvendavo vienas-kitas soc.-demokratų agitatoriai. Jie rašinėdavo korespondencijas į "Naująją Gadynę", "Skardą" etc. Korespondencijas remdavo tik tuo, ką atėjęs tas ar kitas darbininkas papasakodavo, kokias pletkas, ar nesąmones atnešdavo. Viskas tuo laiku ėjo už gerą piningą. Taigi vieną syk pas vieną tokį agitatorių, kurs visai dar neseniai Kaunan buvo atvažiavęs ir Kauno gyvenimo nežinojo, — atėjo darbininkas neva socialistas, kurį tas agitatorius, irgi tik pirmą- syk tematė, ir papasakojo būk koks ten juodašimtis kokį ten socialistą nušovęs, o dabar kun. Olšauskis užstodamas už nušautąjį juodašimtį norįs sujieškot šavusio socialisto. Prie to dar ir šiaip bausis netikėlis esąs, su fabrikantais sebraująs, fabrikantai tik su jo rekomendacija teprimą darbininkus į darbą ir t.t. Šitą viską iš ano darbininko lūpų sūrašęs tasai agitatorius ir pasiuntė laikraštini. Smulkiau dalyką ištirti visai nesirupino ir laiko tam nebuvo. Šis gi visas dalykas ištikrųjų buvo toks. Kun. Olšauskis Kaune turėjo suorganizavęs Šv. Juozapo darbininkų draugiją. Priklausė į ją ir lenkai ir lietuviai. Kun. Olšauskis sumanė, kad vieną syk posėdžiai būtų lietuviškoj kalboj, antrą syk lenkiškoj. Lenkai darbininkai baisiai įtužo. Laike lietuviškų posėdžių pradėjo net langus daužyti, ir galų-gale net taip atsitiko, kad *l e n k a s n u š o v ė l i e t u v i*. Šitas atsitikimas ir buvo tas, apie kurį pasakojo anas darbininkas anam agitatoriui. Taigi mat, kaip tas pasakojimas buvo toli nuo teisybės... Lenkas padaryta socialistu, lietuvis juodašimčiu. Tautiški susirėmimai perkelta visai kiton sritin. Kun. Olšauskis, žinoma, turėjo pasirūpint, kad dalyką paimtų ištirt valdžia. Juk kito kelio tokiuose atsitikimuose nėra. Savu teismu juk tokių dalykų niekas neteisias.

O kokie tie Kauno darbininkai — "socialistai", matysi iš to. Kada dėl to nušovimo buvo vienas-kitas suimtas, jie pradėjo valdžiai išdavinėt viską, ką tik žinojo apie socialistus, ir viską ko nežinojo, o tik buvo išsisvajoję. Tokiu būdu Kauno kalėjiman buvo sukimšta 200 ar 300 kaltų ir nekaltų žmonių. Ir tam agitatoriui prisėjo labai saugoties, kad ir jo nesuimtų. Pagaliaus jis iš Kauno turėjo prasišalinti. Tai viską aš labai gerai žinau, nes tuo agitatoriu buvau aš pats.

Kad Olšauskis rekomenduodavo darbininkus fabrikantams, tai juk čia nieko stebėtino. Kaip Kauno klebonas, fabrikantams jis, žinoma, yra pažįstamas ir jo rekomendacijoms, matomai, jie tikėjo daugiaus, negu kieno kito. Kas kam gali uždraust rekomenduot ką ar nerekomenduot?

Tad matai, ištikro Olšauskis jokių "darbų" nera padaręs. Kiek girdėjau, tai pas kun. Olšauskį kaikurie socialistai reikale net atvangią prieglaudą yra radę. Tai yra nedori plepalai apie žmogų, kurs tik pagarbos vertas.

Kun. Olšauskis, kad tinkamiausia įrengus "Saulės" kursas, buvo važinėjęs to dalyko studijuotų Čekijon, Vokietijon ir net Anglijon.

Iš to laiško kiekvienas geros valios žmogus supras, kaip dalykas stovi, ir iš kur kilo pirmutinė priežastis įvairiems šmeižimams to žmogaus, kuris dirba, kiek gali, tautos labui.

Šio tatai fakto akyvaizdoje mes turėtume da sykį sau atkartoti: nežaiskime žmonių garbe ir geru vardu, būkime teisingi! *K. V-as.*

Lietuviai Amerikoje.

Saint Clair, Pa.

Da tur būt niekad nebuvo taip blogo meto mie-

stelio darbininkams, kaip šimet: mainerius užpuolė krizis. Vienas anglies kasyklų brekeris sudegė, o kitas yra taisomas. Sako, kad už mėnesio laiko pradės dirbti, o lietuviai nepraleidžia nė vienos valandėles be darbo, vis dirba, kad ateičiai apsirūpinti.

Nupirko gražioje vietoje sklypą žemės kapinėms, tai dabar, turėdami laiko, valo, kasinėja, aptvarsto, kad būtų kur laidoti numirusius. Vartai jau yra pastatyti daug puikesni, negu Vilniuje "Aštraus Bromo". Kryžius taip puikiai padarytas iš netašyto medžio, kad daugelis žmonių iš aplinkinės atsilanko pažiūrėt tą gražų darbą, kurį atliko vietiniai p. T. Šendzikas ir J. Simanavičia. Dabar eina ginčai tarp žmonių, kas šventins kapines. *Lašas.*

Londonas.

Liepos 1 d. (naujo kalend.) buvo šv. Kazimiero pašalpos draugijos bertaininis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo pusėtinai narių skaitlius ir buvo atėję pašalinių ypatų. Pirmiausiai tapo per komitetą perskaityti draugijos nariai vardais-pavardėmis. Paskui buvo perskaityta atskaita, kiek per šį bertainį draugijos kasą gauta, o kiek išleista. Įplaukimų buvo apie 27 svarai ir 8 šilingai; išleidimų — 19 svar. 7 šil. suviršum. Ši atskaita tapo priimta. Buvo tušti ginčai. Paskui buvo p. Balniaus įneštas klausimas, ar kviesti p. J. Gabrį per kalbėtoją į visų tautų susirinkimą Londone? Tam pasiūlyjimui p. Levinckis pritarė ir dar pridėjo, kad naudinga būtų pasikviesti ir daktarą Joną Šliupą. Bet susirinkimas pageidavo p. J. Gabrio. Atsirado ir keletas tamsuolių, kurie šaukė: "Nereik, nereik, mes dar dėsim pinigų jų kelionei!" Toliaus buvo pasiulyta — pasirašyti, kas nori Gabrio, o kas — ne. Nenorinčių atsirado labai maža. Tokiu būdu pasirodė, kad p. Gabrys reikalingas. — Ir ištikrųjų: Lietuviai, gyvendami Londone, turėtų prisiziūrėt kitoms tautoms, kaip jos savo tautystę ir savo veikėjus brangina ir priderėtų sekti jų pėdomis.

Šv. Kazimiero pašalpinė draugija gyvuoja, rodos, jau 16-ti metai. Turi savo kapitalo apie 266 svarus sterlingų ir 12 šilingų. *Kalnaveitis.*

"R. N."

Forest City, Pa.

Iš šio miestelio retai matosi pranešimai "Tėvyneje" apie mus lietuvius, lyg kad jau čion nebūtų tokių žmonių, kurie galėtų ką nors parašyti. Lietuvių čionai skaitoma į 500.

Vertelgų yra 10 iš viso: karčiamninkų — 5, krautvėninkų — 3, bučernių — 1, fotografas — 1. Turime medinę bažnyčią. Kiltesnių žmonių nėra, visi saumyliai, ir tų pačių tarpe įsiviešpatavęs nesutikimas. Girtoklystė — ant pirmo laipsnio; degtinės banka — tai mieliausias dalykas, niekai viskas prieš ją. Vaikus mokslan niekas neleidžia, nors ir yra galinčių tai daryti. Iš lietuvių pusės nieko kiltesnio čion nesimato. Vienaš kito neapkenčia, tarsi jau per angšta čia būtų gyventi. Yra ir tokių kartais, kad kaip su degtinės pagalba įsilinksmina, tai nē mažų vaikų neatstoja. Solidariskumo, t. y. vienybės, nerasi nē par

plauką: vienas kitą tik pajuokti, augštin kojoms apversti. Nekurie vadina save apšviestais, bet geriaus būtų, kad tokie žmonės pasivadintų akiais profesijonališkais fanatikais, nes jiems tokis vardas tik ir tinka.

Aš pats.

Baltimore, Md.

27 d. liepos p. Kazys Kraučionas, advokatas iš Ketchikan, Alaska, perdėtinis Suvienytų Valstijų Imigracijos skyriaus No. 20, grįždamas iš Washingtono buvo sustojęs trumpam laikui Baltimorėj, Md. ir atlankė kai kuriuos lietuvius: P. Lazauską, J. Grabliauską ir kitus, kurie jam buvo žinomi. P. Kraučionas, po trumpam pasimatymui su vientaučiais, atsiveikino ir išvaziavo į New Yorką, kur žadėjo atsilankyti pas kaikiuriuos lietuvius ir taipgi pas savo draugą vientautį p. V. F. Jankauską. P. Kazys Kraučionas išsireiškė, netrukus atsisakysias nuo valdiško urėdo ir manęs apsigyventi New Yorke, bet pirma dar manęs apsirokuoti. ar apsimokės jam apleisti minėtą urėdą, kur gauna \$4.000 metinės algos.

P. Kraučionui velijam laimingos kelionės ir geistina būtų išgirsti p. Kraučioną ką nors veikiant mūsų tautos labui.

P. Lazauskas.

Wilkes-Barre, Pa.

31 d. liepos pora vyrukų susidegino. Parėjo, mat, užsigėrę tiek, jog proto nebeturėjo, ir sugulė į lovą, o kišenėj buvo degantie cigaretai ir tie uždegė rubus, o nuo to ir lovą. Apdegė J. B.; nuvezė jį į ligonbutį; iš jo kišenės ir išsiveržė gaisras; jis labai apdegė. Antras, P. K., tik biskį, nes pajuto ir pabėgo nuo gaisro. Namas užsidegė: tuos pat namuos buvo ir negirtų; jie išgirdę ugnies užimą, puolėsi gesinti ir užgesino.

Panašios nelaimės beveik kas savaitė, ar ir kas miela diena, atsitinka, o vis tai girtuoklystės vaisiai.

Strauss.

Japonija ir Japonai.

Parašė V. K. R.

Paskum Izanagi nusileido į nakties viešpatystę, geisdamas koku nors būdu sugrąžinti sau pabėgusią moterį. Gi šitoji jau buvo patekusi į tamsybių dievo Iomi spąstus. Jinai, kaip ir graikų Persephone 2) (latynų Prozerpina), paragavo Iomi'o pasiulytą valgį ir pasiliko jo vergė. Vienok ji prizadėjo vyrui, kad išmels sau pas Iomi laisvę, tik te Izanagi neatsidrasina pa-

2) Persephone, duktė Zeuso ir žemės deivės Demeter'ės. Jai išėjus į pievą su draugėmis, atsivėrė žemė ir iš jos pasirodė mirties viešpats Plutonas. Šis pagriebė Persephoną, ir nusinešė ją į savo viešpatystę. Zeusui paliepus, Plutonas turėjo atleisti Persephoną, bet pirm atleisiant jis davė jai suvalgyti granato sėklą ir to dėlei ji negalėjo būti be Plutono. Paskum jau ji praleisdavusi du trečdaliu metų pas savo motiną danguje, o likusį metų laiką eidavusi į pragarą pas Plutoną. V. K. R.

žiūrėti int ją pirma negu ji pavelys. Tamsybių dievas sutiko atleisti savo belaisvę, bet Izanagi neišlaikė ir pažvelgė į savo moterę, peržengęs tokiu būdu sutartį. Dėlto ji tuojaus pranyko iš jo akių ir Izanagi vėl pasiliko našlys. O kad neišnyktų dievų gentkartė, jis praskietė savo esybę ir, nusivalęs bei nusimazgojęs, pats jau pagimdė visą eilę žemesnių dievų, iš kurių išy-miansie Amatera, arba dangaus šviesa ir Suzanao — graikų Poseidon'as 3).

Kaip matosi iš viršiaus privesto pasakojimo japonų Izanagi nesilaikė monarchijos principo ir savo valdžią skaldė tarp vaikų. Abelnai imant, japonų mythologija daugiaus yra paini ir nesuprantama. Paveizdan, japonams skeptikams atrodytų nelogiška tai, kad pirm užgimsiant dangaus šviesybei, nelaimingoji Izanami galėjo pasislėpti šešėlių viešpatystėn 4). Vienok japonai theologai, šalininkai "Šinto", tvirtina, kad: "taip buvo; jai žiurkės, šikšnosparniai ir kaikiurie paukščiai puikiai mato tamsybėje, tai dėlei kokios priežasties dievai negali turėti tą pat ypatybę. Juk šviesa ir tamsa — tai kondicijonališki supratimai".

Suzanao, jūrų dievas, buvo taip greito ir karšto būdo, kad jo sesuo, saulės deivė, Amatera, norėdama pabėgti nuo brolio rustybės, pasislėpė gyliame urve. Kadangi Amatera buvo deivė saulės, tad jai pasislėpus ir žemė ir dangus paskendo tamsybėje. (Gi dievai taip jau priprato prie saulės, kad be saulės jautėsi visai netikusiai: tatai susirinko ir tarėsi, kaip čia išvedus iš urvo puikią saulutę ir užprašius ją vėl į augštybę. Tatai dievai sumano štai ką. Pastato puikiausius rūmus, prirengia turtingiausias ir gražiausias drapanas ir padirba didelį veidrodį, kuris, atmušęs savyje Amateros spindulius, sukeltų jos žingeidumą, o paskum ir pavydumą. Po tam išrovė didelį medį ir pasodino jį ant pat urvo kranto; ant medžio šakų sukabino veidrodį, rūbus ir brangumynus. Dievai žinojo Amaterą esant moteriške ir negalėsiant atsispirti prieš pagundą. Pagalios jie sutvarkė didelį chorą ir surengė labai gražų koncertą, kuriame vieni kitus norėjo aplenksti: visi kiek įmanydami šaukė, žaidė ant fleitų, bubinų, cimbolų ir arfų.

3) Poseidonas, sūnus Chronos'o ir Rhea'os, brolis Zeuso ir Plutono, dievas jūrų ir vandens abelnai. Šių laikų graikai į vietą Poseidono turi apsirinkę jūrininkų patronu šventą Mikalojų. V. K. R.

4) Sulygink Biblijos pasakojimą apie tai, kad pirma sutverta šviesa, o paskum tik saulė. V. K. R.

Tam dievų koncertui pritarė gaidžiai, garsiai kukurėkuodami. Orkestros dirigentė buvo deivė *Ousume*, japonų Olimpo šokėja ir muzikantė 5).

Amatera — nebūtų, mat, moteriškos lyties — buvo begalo žingeidė. Pasinorėjo jai sužinoti, kas tokio atsitiko, ir išėjo ji iš urvo. Tuokart spėkos dievas užritino ant urvo didelį akmenį. Blizganti deivė, užžavėta gražios "kompanijos" ir apjakinta savų spindulių paveikslu veidrodyje, sutinka pasilikti danguje ir inteina į dievų pastatytą rūmą. Ramybė ir santaika įvyksta visur. O to viso atsitikimo kaltininką, dievą Suzanao dievai ištrėmė ir atleido jam jo kaltę tik tai tuokart, kuomet jis nužudė aštuongalvį drakoną, ant kurio uodegos galo buvo kardas. Tą kardą Suzanao padovanojo seserei, kaip santaikos ženklą.

Tyčia taip ilgai užtrunkame, aprašydami minėtas smulkmenas iš japonų mythologijos, nes šintoizmo apeigos kyla iš to trumpo Amateros pasišalinimo. Minėta deivė žaidžia labai svarbią rolę tautiškoje japonų religijoje: ji pradeda tretį ir pastarą theogoninės epochos periodą, kitaip sakant, dabarnykščių dievų gadinę.

Žemės dievai be jokios sarmatos kovėsi tarp savęs ir drumzdė visuotinąją ramybę. Amatera pasiryžo užbaigti tas jų kares ir pavedė žemės valdymą vienam savo anukų. Šitam savo išrinktajam atidavė veidrodį — savo šviesos ir didybės emblemą. Suzanao dovanotą kardą ir daugelį visokių brangių daiktų, kuriuos buvo gavusi nuo dievų. Tas anukas vadinosi *Ninigni-no-Mikoto*.

Kaip tik *Ninigni-no-Mikoto* įžengė į paskirtą jam viešpatystę, dangus, būvęs iki šiol arti nuo žemės, pradėjo palengva kelties augštin, iki sustojo dabarnykščioje savo vietoje. Anot šintoistiškų padavimų *Ninigni-no-Mikoto* buvo prosenelis *Zimu-Tenno*, kuris gyveno 660 m. prieš mūsų gadinę ir yra laikomas pirmuoju Japonijos imperatoriumi.

Nuo to laiko senobiniai dievai, nebeteke savų viešpatysčių, maža kuo teapreiškia savo galybes. Jie pasikakina tuo, kad pridaboja žmonių sąžinę ir apkainuoja labai bei nelabą, užsi-

slėpusius gyliausiose žmonių minties vietelėse. Kitais žodžiais tariant, dievai valdo nematomąjį pasaulį ir individuališkus žmonių geismus; gi imperatoriai, tie dievaičiai žmogaus pavidale, yra dangaus paskirti valdyti žmones, pridaboti visus jų darbus ir būti teisėjais, visokiems nesuipratimams iškilus. Geriausia apibūdinanti šintoizmą ypatybė — tai dievinimas imperatorių ir didvyrių, atsizymėjusių ar tik veikiusių tautos istorijoje, ir dievinimas gamtos apsireiškimų.

"Koziki", aiškinant mythologiją, smulkmenų neužkliudo. Iš to "šventraščio" nežinia, kur dievai gyvena; ar jie užsiima kokiais nors kitais pasauliniais darbais be to, kad siūncia žmonėms, bausdami už jų silpnybes, žemės drebėjimus, tifonus ir gaisrus. Tatai žmonės, nežinodami apie dievų galybę sulig pagalbos kasdieniniame žmogaus gyvenime, retai tesikreipia į dievus, prašydami jų mylistų; o jai pasiveda jų galybei ir kviečia juos pagalbon, tai daro tai vien iš baimės, ne iš meilės. Visų akis ir širdis yra atkreiptos į *mikado*, t.y. vyriausįjį kuningą, valdoną ir vienintelį dievybės atstovą ant žemės. Su tuo valstybinių garbinimu žmogaus, arba fetišizmu, kovojo visos religijos, kokios tik apsilaukydavo Japonijon, bet pergalėti to kulto negalėjo.

Iš pradžių japonai visai neturėjo šventuaminių; buvo tik *dairi*, t.y. imperatorių rūmai. Laikams bėgant, didžiūnai, norėdami parodyti, kad ir jie iš geresnės teslos sulipdyti, pradėjo skelbties esą ainiai antraeilinių dievaičių ir statė jiems šventuamius, kuriuose, visgi, pirmutinė vieta pavesta *mikados* garbei.

Šinto toliaus nuo imperatoriaus ypotos garbinimo nenužengė ir neprasiplėtojo. Tikrai suformuluotų to religijinio mokslo taisyklių negalima rasti kningoje "Koziki". Nėra ten jokių nurodymų nė į papročius nė į apeigas. Kultas be kulto. Jokios taisyklės, jokio įstatymo nė apie dorą, nė apie nuodėmę. Lyg Amateros veidrodis, vienodai atmušas savyje didelius daigtus kaip ir mažus, gražius ir negražius, taip ir šinto parodo dievybę tik tai *mikado* ir jo probočių ypatose, o apie visą kitą tyli.

(Toliaus bus).

5) Reikia patėmyti, kad daugelis necivilizuotų tautų (tų tarpe chynai), saulei ar mėnuliui užtemus, renkasi burių burius, skambina, užia, šaudo, rėkauja, žodžiu sakant, kelia triukšmą kiek sveiki, kad tokiu būdu prašalinti įvykusią danguje betvarkę.

Iš Lietuvos.

Archeologiškas radinys. Birželio 25 d. k. Laukevidy (Sredninkų valsč.), kame rengiama Kauno žemės tvarkomosios komisijos pirmas nesudegamasai betoninis namas, bedarant fundamentą, užtikta žemėje žmonių kaulai ir vienas visai sveikas kaušas, taipogi visokių daiktų iš bronzos: brasetai, žiedai ir t. t. Viskas, pagal gubernatoriaus Verevkino patarimą, atiduota į Kauno archeologijos muzėjų.

Visuotinis metinis "Saulės" Draugijos susirinkimas įvyko birželio 21 d. š. m. vardo kun. Dambrausko liaudies mokykloje Viliampolyje.

"Saulės" Draugijos valdybon tapo išrinkti: kun. K. Alšauskas, p. T. Žilinskas, kun. Šaulys, p. A. Vaitkevičia, p. E. Vaitkevičienė, p. Garalevičius, gydytojas p. R. Šliupas ir kun. M. Jankevičia.

Revizijos komisijon pateko advokatas p. Leonas, kun. M. Miežinis ir kun. Dogelis.

Visuotinis susirinkimas įgaliavo "Saulės" draugijos valdybą pirkti Kaune už 6000 r. plečių su esančiais namais statyti naujiems namams, daryti reikiamas sutartis ir t. t. Padidinti "Saulės" draugijos įeigoms susirinkimas įgaliavo kun. Alšauskį ir kun. Tumą rinkti aukas, teisių ribose leidžiamas. Be to "Saulės" sušelpimui susirinkimas patarė "Saulės" valdybai išgauti valdžios leidimą įtaisyti lioteriją.

Kun. A. Dambro vardo mokykla Viliampolyje lig 21 d. š. birželio išleista 5320r. 93 kp. Lig tai dienai surinkta tik 4317r. 34k. Tai gi skolos padaryta 1003r. 59k. Be to už įvairią medėgą prisieina dar užmokėti 1552r. 01k. Taigi iš viso skolos dar yra 2.555. 60k. "Vienybė".

Panedėlis (Ezerėnų ap.). Mūsų apylinkėje yra labai daug pagadinta rugių. Vieni iš jų jau visai nudžiūvę, baltį atrodo, kad jau būtų kaip ir pjautini, kitų tiktai dalelės varpų pagadintos. Tai vis gal pakenkė labai sausas laikas, kuris tęsėsi beveik visą pavasarį, ar gegužės mėnesį šalčiai su šalnomis.

Leonas Kateta.

Marijampolė. Šiais metais pavasarį "Žagrės" Sindikatas surengė septyniuose Lietuvos miesteliuose: Seirijuose, Balbieriškyje, Veiveriuose, Pilviškiuose, Naumiestyje, Šakiuose ir Simne — dvidienės ūkio paskaitas. Buvo skaitoma apie gyvulių veisles ir jų auginimą, laukų tręšimą, pienininkystę, sodininkystę, vaismainį ir daržininkystę. Paskaitas laikė agronomas V. Totoraitis ir baigiantis agronomijos skyrių stud. p. J. Kriščiūnas. Kadangi inėjimas buvo dovanai ir vietiniai kuningai su inteligentija, matydami šių paskaitų svarbumą, karštai joms pritarė ir ragino žmones kuoskaitlingiausiai eiti pasiklausyti ir pasimokyti, kaip reikia ūkininkauti, kad turėjus iš savo ūkio tinkamą pelną, tai paskaitos visai nusisekė.

Millioniškė (Trakų ap.). Pas mus šviesa žymiai kyla augštin. Skaityti ir rašyti mokinasi netik vaikai, bet ir suaugusieji. Viena 17 metų mergina taip užsimanė išmokti skaityti, rašyti, kad nuėjo pas mo-

kančius tarnauti už piemenę. Vasarą ji gano, o žiemą mokinasi. Pavyzdingoji mergelė jau gerai pramoko ir liuosu laiku kningos neišleidžia iš rankų.

Jėva Kalautaitė.

Džiova. Anglijos karališkoji komisija tirinėti džiova išrado, kad žmogaus ir gyvulių džiovos bacilai yra beveik toki patys. Todėl žmogus nuo gyvulių pilnai gali džiova užsikrėsti. Ypačiai dažnai užsikrėčia nuo gyvulių džiova vaikai, gerdami pieną. Galima taipogi užsikrėsti valgant džiova sergančių kiaušinių ar karvių mėsa.

"s."

Darsuniškis, Trakų apskr. Kiek tas žmonių nešvarumas, tamsumas, pridaro jėms eibių! Štai koks atsitikimas buvo Darsuniškio parapijoje. Kondrotų kaime mirė viens žmogus. Žinoma, mūsų yra paprasta nuprausti velionį. Taip ir čia nuprausė ir nušluostė balta staltiesė. Pasitaikė pasnykų laikas, taip kad reikėjo siškių. Žmonės, nieko blogo nemanydami, suvertė tuojaus tan pačian indan silkes plauti, kuriame prausė velionį, o staltiesę, kuria nušluostė velionį, užtiesė ant stalo. Velionis buvo sirgęs šiltine ir todėl kas tik valgė tas silkes, tas turėjo sirgti ir nemažas jų skaičius mirė. Bet negana to, kad patys susirgo, bet dar ir visą savo šeimyną užkrėtė. Jau šeštas mėnuo, kaip toji liga siaučia Darsuniškių apylinkėje, ir negalima numanyti, kada toji neprašyta viešnia paliaus kankinusi mus. Kas dabar čia kaltas? Kaltas žmonių nešvarumas, tamsumas, neišauklėjimas, galų gale patys esame kalti.

Tikrųjų rusų sumanymas. Tikrųjų rusų sąjunga kreipėsi į Volyniaus stačiatikių antvyskupį Antaną su prašymu neleisti stačiatikių dvasiškijai atidavinti cerkvių statymo arba jų taisyto darbus žydams ar katalikams. Šis jų prašymas liko išklaustas ir antvyskupis Antanas išsiuntinėjo savo dvasiškijai cirkulerą, kuriuo smarkiai draudžiama priiminėti į tuos darbus katalikus, žydus ir kitų tikybų žmones.

Apšvietos stovis. Laikraštis "Ježegodnik Rosiji" paduoda naujausias žinias, kurios rodo, koks nuošimtis mokančiųjų skaityti ir rašyti yra atskiruose Rosijos kampuose. Daugiausia tuo žvilgsniu yra pakilusios Baltijos krašto gubernijos, kur skaičius mokančiųjų skaityti ir rašyti siekia 71—80 nuoš. Lietuvoje apšvietos stovis šiaip atrodo: *Vilniaus gubernijoje mokančiųjų skaityti ir rašyti yra 29 nuošimčiai, Kauno — 42 nuošimčiu, Gardino — 29 nuoš.* Lenkijoje mokančiųjų skaityti ir rašyti yra 30,5 nuoš., Rosijoje 22,9 nuoš., Kaukaze — 12,4 nuoš., Sibire — 12,3 ir Vidurinėje Azijoje — 5,3 nuoš. Aplamai sakant vyrų, mokančiųjų skaityti ir rašyti, yra du sykiu daugiau, negu moterų.

"v."

Popiežiui 40,000 r. paaukavo. Viburge, gyvenusi kokia ten Endrės šeimyna, kurios šeimnininkas užrašęs Rymo Katalikų Popiežiui 40,000 rub. savo palikimo. Endrės šeimyna apskundė popiežių į teismą. Teismas prispredė 20,000 rub. Endrės šeimynai ir 20,000 rub. popiežiui. Popiežius savo dalį neėmė, o paaukojo kokios ten katalikų bažnyčios statymui Oberndorfe.

Popiežius katalikų šventes mažina. Popiežius prisakė katalikų bažnyčioms iš daugybės visokių švenčių švęsti tik nedėdienius, Kalėdas, Naujus metus, Tris Karalius, Šeštines, dvi dienas Panelės švenčiausios švenčių: Apreiškimą šv. Panos Marijos (Kovo 25 d.), į Dangų ėmimą šv. Panos Marijos (Rugpjūčio 15 d.), Šv. Petro dieną ir visų šventųjų (Lapkričio 1 d.), Velykų pirmoji diena pripuola nedėliomis, bet ar Popiežius prisako švęsti antrą dieną Velykų — iš pranešimo negalima suprasti. Zingeidu tas, jog Popiežius sumažino katalikų šventes, dėlto, kad sulig jo, didelis skaičius švenčių negerai atsiliepia ant naujųjų laikų gyvenimo: kenkia prekystei ir darbininkų reikalams.

Redaktorius šaltojo. Mintaujoje Latvių laikraščio "Sadzive" redaktorius Kleinbergas, už perspausdinimą iš "Sovremennoje Slovo" straipsnio "Šiaudinė Rusija", paliepus Kuršo gubernatoriui, tapo paimtas ir iškistas dviem mėnesiam į šaltąją.

"R. N."

Kiek išgeriama Rosijoje degtinės.

Pirmais ketveriais mėnes. šių metų Rosijoje, kaip apskaityta, išgerta degtinės 27,930,162 kibirų. Tai gi per metus išgeriama maž daug 83,790,486 kibirai. Kokia tai daugybė degtinės — geriausia paaiškina šie pavyzdžiai: kad inpylus ją vienam tam tyčia iškaston griovin, 15 aršinių platumo ir 192 aršinių gilumo, tai tasai degtinės griovis turėtų 419 varstų ilgumo. Tokiuo groviu galėtų lengvai plaukyti sieliai ir garlaiviai.

O kad supylus vienam visą degtinę, kurią išgeria Rosijoje per 5 metus, tai būtų pilnas didžiausias kanalas, galįs beveik sujungti Juodąsias marias su Baltijos jūra.

Kad gi inpylus vienam metais išgeriamą Rosijoje degtinę vienam butelin, tai tasai butelys turėtų būti tokis: dugno skersinė 134 aršiniai, aplinkinė 405 arš., gi augštumas (be kaklelio) — 597 aršiniai. Tasai butelis būtų pusantro karto augštesnis, negu augščiausias Paryžiuje Eifelio bokštas ir negalėtų sutilpti Vilniaus katedros plečiuje.

Tas skaitlines reikėtų gerai įsidemėti ir mums, lietuviams, gal gi jos atbaidytų kaimą nuo gėrimo. Juk ir Lietuvoje išgeriamoje degtinėje galėtų plaukyti jei ne garlaiviai, tai bent nemaža luotų. "V."

Žinios.

Antras dienraštis. "Keleivio" išleidėjai garsinasi maną išleisti dienraštį, kuriam jau ir vardas yra skiriamas "Lietuvių Dienraštis". "Keleivis" eisiąs, kaip ėjęs. Nėra da galūtinai nutarta, kada bus galima jis leisti; visa tai prigulės nuo to, kiek skaitytojų tam sumanymui pritaris ir prisizadės dienraštį užsi-prenumeruoti.

Kiekvienas sumanymas visuomėnės labai yra gir-

tinas ir remtinas, tad ir šis sumanymas turėtų būti skaitytojų paremtas. Berods "Kataliko" leidėjas da pirma pagarsino apie savo užmanymą dienraštį leisti. Męs nenorėtume abejoti sulig tų sumanymų motyvų gerumo; lygiai neabejojame, kad prie gero pasidarbavimo, o gal ir prie aukos iš leidėjų pusės bent pradžia, išsiteks mūsų tarpe ir du dienraščiai. "Laisvė" rašo, kad nebus kam rašinėti į dienraštį; o jai bus prie jo ir 4 redaktoriai — tai nepoiligam išseks jų žinijimo sandelis ir nebebus nė kas nė apie ką rašo. Tuščia baimė; gyvenimas kasdieną paduoda naujus klausimus, tik sekkime tą gyvenimą. Sekdami jį tiek rasime medžiagos rašymui, kad gal ir vietos būti par maža.

Redaktoriaus atsakymai.

p. Vid-tis. Kad p. Grikštas neturėjo kitų laikraščių, kaip tik "Liet. Ukininką" ir "Kovą", tai ne labai akyvas dalykas. Gal jis ir turėjo, tik Tamistai matyt neteko. Kad jisai, akindamas kitus už nerėmimą savo žmonių, pats išpirko laivakortę pas žydėli, o ne pas lietuvi-agentą — tai ar šis dalykas gali skaitytojams rūpėti? Panašių straipsnelių "Tėvynėje" netalpinu. Prie to p. Grikštas savo korespondencijoje ypatų neužgaulioja, o Tamista, pasirašęs slapyvardžiu, užsipuoli ant jo.

p. F. Micka. Netalpinsiu "Tėvynėje". Dro. Graičūno patarimai yra sektini. Dabar, kuomet Susiv. L. A. turi kelis posmer-tinės pašalpos skyrius, kiekvienas, kam rūpi jo šeimynos ateitis, gali įsirašyti į augštesnį ar net ir į augščiausį skyrių. Kas link dauginimos šeimynos — klaidingai Tamista aiškina. Jai žmogus yra protingas ir doras, tai gali taip sutvarkyti savo šeimynišką gyvenimą, kad nė Dievo nė svietiškos valdžios įstatymų neperžengs, ir šeimynos neduogins. Tegul tik žmogus pasiliauja gyvuliu buvęs.

Lašas. Korespondencijos iš Coal Dale. Pa. talpint negaliu pirma dėlto, kad žinia jau yra pasenusi, o antra — nevisai teisinga. Redakcija žino iš ištikimų šaltinių, kad tai, apie ką Tamsta rašai korespondencijoj, yra padaręs kn. Pautienius, o ne kn. Durickas. Tad ar galima už Joną lupti kailį Petru? Beto, po tokiomis korespondencijomis reikia dėti tikras savo vardas, o ne pseudonimas.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Elizabeth, N. J. 3 kp. laikys mėnesinį susirinkimą seredos vakare, 16 rugpjūčio. Taigi meldžiame visus narius pribūti į susirinkimą ir užsimokėti mokesčius. Kuopos Valdyba.

West Scranton, Pa. 143 kp. bus laikomas mėnesinis susirinkimas 16 rugpjūčio, 7 val. vakrre Pr. Palučio salėje, 1032 West Lackawanna Ave. Draugai ir draugės, malonėkite susirinkti kuoskaitlingiausiai, nes šiame susirinkime bus svarstomi svarbūs reikalai. Taipgi bus priimami norintieji prisirašyti prie S.L.A. Kitū 143 kp. susirinkimai atsibus po 10 dienai, pirmą seredą kožno mėnesio. Rašt. Sim. Cusick.

Glen Lyon, Pa. 24 kp. mėnesinis susirinkimas atsibus 20 d. rugpjūčio, 2:30 val. po pietų J. Anskio salėje. Malonėsite visi draugai ir draugės susirinkti ir naujų atsivesti. Sek. M. Levulis.

Didelė excursion

Į Harvey's Lake

Parengė Dr-stė Šv. Juozapo Plymouth, Pa. Atsibus utarninke, 22 d. rugpjūčio (August), 1911 m. Bus tai puikus pikninkas, kuris kozną užganėdins; muzikė bus atsakančiausia, tad nepamirškite atsilankyti kuoskaitlingiausiai. Karai paliks "switch'es" 9:30 ryte, o atgal grįš 9 val. vakare.

Tikietas vaikams 25 c., suaugusiems — 50c.

gg)

Kviečia KOMITETAS.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

I Delko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiją ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą? Ką turi zinoti pakol gausi ukėsiystės popieras? Klausimai su atsakymais, lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kozmam betavini yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pmigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court. POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.**PREZIDENTAS:**

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,

Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Baltrušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,

3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,

1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,

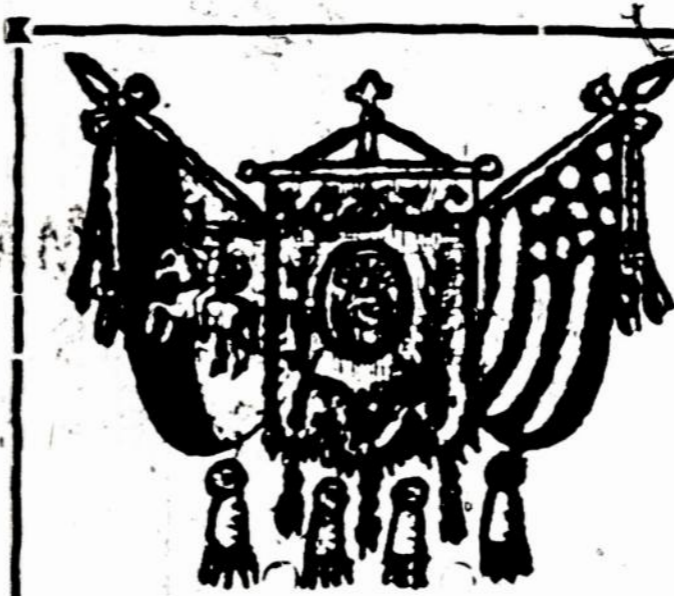
Box 62, New York, N. Y.

Variams SLA. knygos už puse kainos.

1	Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 178	40 c.
3	Diėdai ir Grazina, pusl. 81	25 c.
4	Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5	Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6	Jonas iš Kempės ir Silka, pusl. 23	10 c.
7	Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8	Krazių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9	Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12	Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos. (rusų kalba)	\$1.00
17	Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

KNYGIUS:

S. Astramskas
307 W. 30-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženkleilius, kepures ir marszalkoms parejus, teipgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldyme

Neuralgijos

nuo

Gerklės skaudėjimui

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptinioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiėsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausių. Taigi rašykite reikalaujami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaujami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galite gaut: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tužiną už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiėsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano darbas pirmos klijasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt darorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaiteis su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St.

Dept. L.

Chicago, Ill.